

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Par zgovornih dejstev.

Vsa zgodovina dokazuje, da je naš narod napredoval samo tedaj, kadar je bila močna demokracija. Francoska revolucija nam je očivila Lirijo, maršna nam je opredila kmela in čača podlago za ves pomnejši mogoten razvoj našega naroda in zmaga zajedne demokracije v svetovni vojni nam je dala končno tudi politično svobodo.

Enako zgovern dobaz nam nudijo sedanj. zunanje politični dogodki. Protektorat Italije nad Albanijo je sprejel Ahmed Zogu, ki je prišel do Lirije, ker so se tiranski velepostniki uprli agrarno reformnim načrtom Fan Nolja. Če ne bi zmagala v Albaniji reakcija, bi še danes lahko Mussolini o protektoratu nad Albanijo samo sanjal.

Stambolijski je odlično zavrnil italijanski predlog, da naj prične izvajati italijanske politične in varjal je pri sv. politiki zločince z Jugoslavijo, pa čeprav mu je Italija škodovala, kjerkoli mu je le mogla. Ko pa je bil Stambolijski ubit, ko so prišli na vlado njegovi reakcionarni navratniki, tedaj je tudi v Sofiji zavladala politika in makedonstvujušči so pričeli z vjadi na našo zemljo. Sedaj pa se pripravljajo reakcionarna vlada Ljapjeva, da sprejme predlog generala Savova in da se stavi pod angleški protektorat in da z angleško pomočjo in v veselje Italije razgrne znova macedonsko vprašanje. Vedna je reakcija proti nam.

In Bethlenova pot v Rim! Če bi bili na Madžaskem na vladi demokracije, bi na bilo več v Budimpešti habzburškega vprašanja in pot v Rim bi bila čisto odveč. Toda demokracija je na Madžarskem stila in vladejo čni, ki so jo s krvavimi rokami udušili.

Pa tudi Rumunija potrjuje, da nam more koristiti samo demokracija Rumunija. Lahko se je sporazumel nasilni general Avarescu z enako nasilnim Mussolinijem, t da če bi zavladala v Rumuniji demokracija opozicija, bi bilo takoj konec vsega kolebanja s fašizmom.

Vsi naši sosedi so živa priča, da so nam koristne samo demokracije upravljane države, da pa so povsod reakcionarne vlade naše zaklete sovražnice.

Pa tudi veselo poda aje isti nauk. Vlada levice je najmočnejše jamstvo, da Francija ne bo paktirala s fašisti in če bi vladal v Londonu Macdonald, bi gospod Mussolini zaman čakal na sestanek v Livernu. In če ne bi bila v Nemčiji demokracija tako močna, kdaj bi že ne potrkusili nemški nacionalci s pučem prislili nemški narod, da bi obnovil staro imperialistično politiko.

Povsodi sami nepobitni dokazi, da je naša rešitev samo v tem, če se naslonimo na demokracije vseh narodov. Ne more naša vlada vmešavati se v notranje zadeve drugih držav in iskati ofcielnega stika z demokracijami strankami v tujih državah. Toda so še druga pota, da pridemo v stik z evropsko demokracijo in to pot bi morale najti naše stranke. Predvsem pa bi morali tudi mi sami imeti stranko, ki se ne bi urela bati prislave, če je bila svojemu demokracijskemu programu tudi zvesta.

Ali pa imamo mi tako stranko, pa je drugo vprašanje. Še večje vprašanje pa je, če imamo stranko, ki bi se za take stvari zanimala in poskrbela, da bi bila usoda našega naroda varna, ker je bil podprt od nepremagljive evropske demokracije. Danes nam je ta opera potrebna bolj ko kdajkoli, ker imperialisti vseh narodov se pripravljajo za naskok, ki ga mi sami ne moremo odbiti, temveč le v zvezi z evropsko demokracijo.

Zgovorno besedo govore ta dejstva,

Znatno reduciran proračun vrhovne i prave sprejet.

Beograd, 13. jan. Včeraj popoldne se je sesel finančni odbor ob 5.15. Pred tem so člani velično protresali nelatera vprašanja, ki so ostala na predvčerajšnji seji nerešena. Gre za zahteve članov HSS, da se izvrši redukcija v proračunu vrhovne državne uprave, zlasti kar se tiče pozicije v proračunu predsedništva vlade. V vseh vprašanih se je dosegel sporazum. Dogovorjeno je bilo, da se izvrši redukcija, ki je je predlagala HSS in se je našel način, kako se bo to zmanjšanje predlagalo na seji. Zato se je tudi seja pričela šele ob 5. in četr, dasi je bila odrejena ob 4.

Na dnevnem redu je bila specialna debata o proračunu vrhovne državne uprave. Prvi je govoril dr. Polić, ki je protestiral proti zakasnitvi se in zeto, ker ni na seji navzroč predsednik vlade, ko gre za prenos njegovega proračuna. Seja je bila nato za toliko časa prekinjena, da je prispel Uzunović (.). V nadaljevanju seji predlaga Miletić, da se materialni izdatki znižajo od 2 milijona 800 tisoč na dva in pol milijona. Ukine se eno mesto sekretarja, 1 mesto šefa računovodstva, 1 arhivar, 2 zvančičnika in 1 služitelj. Materialni izdatki za opremo se znižajo od 100 na 50 tisoč, dispozicijski fond predsednika od 1 milijona na 700 tisoč. V državnem svetu se reducirajo 2 prva sekretarja, 4 služitelji in 8 drevničarjev, v glavni kontroli dva šefa odseka, 6 inspektorjev, 2 sekretarja, 2 pisarja, 1 arhivar, 17 služiteljev, 40 računovodstev, 72 zvančičnikov. Honorarij in nagrade se zmanjšajo na 1 milijon 200 tisoč. Materialni izdatki od 500 tisoč na 400 tisoč. V pisarni krajevskih ordenov se reducirata dva pisarja in 2 zvančičnika. Ukinejo se drevnice članom strokovnega sveta v vseh ministrstvih v znesku 150 tisoč. Nagrade zdravniškim za pregled državnih uslužbencev se smanjšajo za 120 tisoč.

Nato prevzame besedo Grol, ki pravi, da se ne bo baviti z detajli o predlaganih prihrankih, kritizira samo, da se delajo prihranki brez stvarnega merila. Dr. Polić zahteva pojasnilo, kako je nastala ta vlada in kakšen je njen delovni program in kako je mogoče, da je ta vlada sestavljena iz istih skupin ko prejšnja, čeprav je prejšnja vlada padla baš zaradi tega, da se napravi solidnejša kombinacija. Da je ne bo govoril, dokler ne čuje Uzunovića.

Juraš Demetrović kritizira tudi to, da Uzunović ni podal ekspoziceja. Govori o redukciji in pravi, da se ne izvršuje člen 152 uradniškega zakona. Marko Trifković navaja, da se mu proračun zdi premaj-

hen in pravi, da bo en prvi predstavnik narodne skupštine, ki bo prisiljen, da zahteva izredne in naknadne kredite.

Uzunović pravi, da se vlada ni zrušila, temveč je hotela preko krize razločiti odnose v vladnih skupinah in najti širšo osnovno za ekspeditivno delo. Kriza je trajala dolgo in so se vse skupine izjavile o programu in o možnosti kolaboracije. S svojimi namerami nismo uspeli in krivda ni pri nas. Napravili smo kombinacije ne v dvoje, temveč v troje, ker smo imeli soglasje tudi s tretjo skupino. Za moment smo izgubili sodel vanje SLS, pa smo glede na število, ki ga predstavljata obe vladni stranki, lahko vzeli situacijo v roke. Naš program je redukcija večjega števila ministrstev in v zvezi s tem sprejetje zakona o ustroju ministristev in nato redukcija osebja. Dalje je na programu sprejetje stvarnega in realnega proračuna in izenačenje davkov. Slednjič reguliranje davkov v inozemstvu, da se nam odveri kredit. Ta vlada bo stopila pred parlament in tam zahtevala zaupnico. Neopravičeno je vezana na dana opozicije s 25. januarjem. Vlada velična se je manifestirala tudi v finančnem odboru in ni imamo popolno zaupanje v naših klubih. Glasovanje v radikalnem klubu ne kaže, da bi vlada uživala zaupanje v klubu. Nadejam se, da se bo usvarila širša baza. Da se to doseže, ni treba otvoriti krize, temveč to se da doseči tudi, ko se nahaja vlada v funkciji.

Po tem govoru vstane Smodej in pravi: Mram samo to izjaviti, čeprav nisem mislil danes govoriti, da je naša stranka navajena, da se pri sestavi vlade postopa tako kakor v vseh parlamentarnih državah. Ako ministrski predsednik misli, da se more sedanja vlada razširiti, potem bo znal najti način zato. SLS ne nosi odgovornosti za to, da je o priliki sodelave zadnje vlade došlo do dčomane. Ministrski predsednik je nagovoril, da prihajale razširjenje sedanje vlade. Ako namerava v tej stvari storiti kakor kerake, potem naj vzame to izjavo na znanje. Znano je, kakšen je modus procedendi. Smodej govori dalje o proračunu samem in pravi, da naša zunanja politika ni nič vredna in da se je SLS vedno držala načela prijateljstva s slovanstvi narodi. Glasoval bo proti. Na koncu sta še govorila Joca Jovanović in Svetislav Popović nakar se je prešlo na glasovanje.

Pr račun državne vrhovne uprave je bil sprejet s 14 proti 6 glasovom. Danes se nadaljuje seja z dnevnim redom: Proračun ministrstva za pravosodje.

zana za pol milijona. Marko Trifković je proti temu protestiral.

KRALJEVA DVOJICA ODPOTOVALA V TOPOLO.

Beograd, 13. jan. Danes popoldne ob 3. odpotuje kralj s kraljico v Topolo.

UZUNOVIĆ NA DVORU.

Beograd, 13. jan. Uzunović je bil včeraj na dvoru od 11. do 12. Ko je prišel z dvora, je izjavil da nima nič povedati, ker je podal kralju samo redni referat.

TUJI POSLANIKI PRI DR. PERIĆU.

Beograd, 13. januarja. V teku včerajšnjega dne so posetili ministra zunanjih poslov dr. Perića avstrijski, francoski, nemški in češkoslovaški poslaniki. Pri dr. Periću se je zlasti dolgo časa mudil italijanski poslanik Bodrero. Ob vchodu iz svojeja kabineta ni dr. Perić nič izjavil novinarjem.

Dr. Rybar umrl.

Beograd, 12. jan. Danes ob 7. uri zvečer je umrl v sanatoriju Vračar poslanik in upolnomočeni minister dr. Otokar Rybar.

Z Zrl staj v srcu je sprejel jugoslovanski narod to vest, ker se zaveda, da je z dr. Rybarjem izgubil enega svojih najboljših sinov. Zlasti velike zasluge pa si je pridobil dr. Rybar kot voditelj tržaških Slovencev. Poleg dr. Gregorina, dr. Slavika in dr. Wilfera je bil on najbolj zaslužen za napredek tržaških Slovencev in t d r je le enkrat bil na shodu v Trstu, ko je govoril dr. Rybar, ta je videl, kaj je bil dr. Rybar za slovensi Trst.

Po vojni je prišel dr. Rybar v Ljubljano in postal voditelj NSS in bil v čistem bnu z JDS. Kmalu pa se je umaknil iz dnevnne politike ter se popolnoma posvetil d plematični službi, kjer je dosegel lepe uspehe.

Dr. Rybar je bil rojen dne 12. septembra 1835 v Poštojini. Njegov oče je bil češki inženjer iz Prage, mati pa Slovenka Mohorčič iz okolišce Divače. Pravne študije je dovršil na Dunaju in postal l. 1888 pravni praktikant pri tržaškem sodišču ter se je takoj marljivo udeleževal narodnega dela. Po polženem odvetniškem izpitu se je naselil v Trstu, kjer je skoraj postal eden prvih tržaških Slovencev. Leta 1900 je bil izvoljen dr. Rybar v tržaški občinski svet, čegar član je ostal do vojne. Prvič je kandidiral v državni zbor l. 1901 in prišel v ožje volitve, v katerih pa ni predril. L. 1907 je bil izvoljen v parlament in ostal v njem do preobrata. Po preobratu je bil član naše mirovne delegacije v Parizu in nato je bil stalno kot strokovnjak delegiran od naše vlade na razne mednarodne konference. L. 1922 je vstopil v državno službo in bil kmalu nato imenovan za poslanika ter upolnomočenega ministra ter za šefa oddelka za mednarodne dogovore.

Večna slava njegovemu spominu!

ITALIJA SNUJE PROTISLOVANSKI BLOK.

Bukarešta, 13. januarja. V zvezi s potovanjem grofa Bethlena v Rim prinaša »Cuvantuk« iz Budimpešte vest, da sestanek grofa Bethlena z Mussolinijem ni navaden pojav. Madžarska že od nekdaj goji simpatije do Italije, a si vendar po zadnjem govoru grofa Bethlena ni pričakoval tak preokret v madžarski diplomaciji. Te simpatije med Madžarsko in Italijo se spravljajo v zvezo z nemško-italijanskim zbližanjem. Mussolini dela na to, da se ustvari nemško-italijanski blok, (?) v katerega bi poleg Albanije vstopili tudi Madžarska in Rumunija, a bi bil naperjen proti severnim in južnim slovan-skim državam. Ustvarila naj bi se čvrsta gospodarska zajednica in v tem primeru bi Mussolini odbril popolno večinjene Avstrije z Nemčijo, a bi odbil ustvaritev češkoslovaške-jugoslovenskega koridora, ki ga zahteva Beograd in Praga od Avstrije za slučaj, ako bi se ta hotela združiti z Nemčijo. Poset grofa Bethlena v Rimu se smatra za stvar velikega pomena in obsega.

VLADA SE ZANIMA PREDVSEM ZA OBLASTNE VOLITVE.

Beograd, 13. jan. Vsa pozornost vlade je koncentrirana na oblastne volitve. To je vse, kar se dela v vladi in klubih, pa tudi v ostalih parlamentarnih skupinah. Vse stranke so si nadele nalogo, da izkoristijo te volitve za svojo afirmacijo in zaradi tega nobena stranka ne podce-rnjuje važnosti, ki se pripisuje tem volitvam.

Spectator:

Prednosti dvodomnega sistema.

V ustavnih načrtih nekaterih političnih strank smo čitali zahtevo po senatu, t. j. po dvodomnem sistemu kot regulativni d. ž. vne zakonodaje. Ta zahteva je bila zavržena, dobili smo enodomni parlamentarizem, in hkrati krizo zakonodaje, ki je ni do danes mogel rešiti noben režim. V trenutku, ko se pripravljajo celo kraljevina Madžarska na zakonito uvedbo Gornjega doma, utesne zanimati tudi slovensko javnost odločeno vprašanje našega senata, in to tembolj, ker vidi d. lekovidni možje izven našega jednega parlamentarizma, da nrs more odrešiti edino temeljita reforma našega zakonodajnega telesa.

Predvsem je treba omeniti, da je SLS v svojem ustavnem načrtu zahtevala dve zbornici: politično in gospodarsko-socialno, ki bi — ločeni — stopnjama in harmonično gradili stavbo naše zakonodaje. Ideja je pravilno in bazira na postavki, da naj utihne strankarstvo, kjer gre za skupne gospodarske in socialne probleme in narobe. Toda vprašanje se glasi: Ali je sploh mogoče ločiti politiko in gospodarstvo in pod različnimi pogledi? Drugo vprašanje: Kje je garancija, da duh politike ne zasede predsedniške tribune v gospodarski zbornici, izvoljeni (ali vsaj deloma kooptirani) na podlagi splošne, enake in trjne volivne pravice? V tem oziru ustavni načrt SLS oziroma Jugoslovanskega kluba ni prinesel potrebne jasnosti, kljub temu pa ostanemo hvaležni za inicijativo. Preostane torej samo ena solucija: senat, ki bi ga deloma imenoval drugi ustavni činitelj, večinoma pa bi bil izvoljen iz zastopnikov trgovine in industrije (trgovske in obrtne zbornice, industrijske korporacije), kmetijstva, zdravniške, odvetniške, notarske zbornice, inženerskega združenja, vseučilišča, akademij, znanosti, konservatorijev, nadalje iz zastopnikov literature in žurnalizma itd. Tako sestavljen in potem indirektno volitev izpolnjen senat bi odgovarjal prerezu družbene strukture naroda, v njem bi imel narodno jrmstvo, da zakon ne bi izšli pred vsestranskim in stvarno-kritično diskusijo v službenem organu kot nov prispevek k končnemu stališču. Ne parlamentarizem je bolan, ker je bolan sistem, ki omogoča ljudem brez kakršnekoli kvalifikacije pot v Narodno skupščino. Stranke licitirajo s partijskimi priganjci in le tisti kaj velja, ki zna s svojo demagogijo in tribunalištvom ustrašovati svoj volilni okraj. Kjer pa ni močnega kvalitativnega izbira kandidatov, tam ni delazmočnega parlamenta. Stranka je anoni-

nimni ščit, za katerim se dostikrat skrivajo tudi dvomljivi osebevali naroda, politični spekulant in štreberji, ljudje, ki se ne sramujejo kot člani vladae večine svojim volicem priznati, da parlament v teku enega leta ni delod sebe niti dveh v resnici dobrih in trajnih zakonov. Posledica takega parlamentarizma je, da se delajo zakonski predlogi s trenutno, vsakokratni večini poljubno tendenco in brez čuta odgovornosti napram poznejšim generacijam. Ne samo, da potemtakem ne more biti govora o kakšni pravni kontinuiteti: tudi interpretacija pomnkljivo izdelanih zakonov je tista težava, s katero se ima boriti tako državna administracija kot njena vrhovna kontrola. Slabi zakoni se predlagajo drugemu ustavnemu činitelju v podpis, ne da bi jih bila pregledala reprezentativna resnična duhovna elita naroda. Mnogi možje so danes izven kovačnice, v kateri kujejo nevedni in malomarni, zato pa tembolj prepirljivi kovači zakonske usode naroda. Ne marajo sedeti v eni in isti klopi z ljudskimi tribuni in čistokrvnimi partizani. V senatu bi mnogi sodelovali, ki so danes nekoliko izolirani. V parlamentu ni n. pr. dr. Arandjelovića, manjka Joša Predanović, čegar bist o umnost v ustavno-političnih zadevah priznava tudi njegovi politični nasprotniki. Kje je prof. dr. Cvijić in njegova tehtna beseda, kje Slobodan Jovanović? Ko bi živel še pokojni dr. Zolger, bi moral dobiti v senatu častno mesto, prav tako dr. Polić, ki se mora rogovati v mlitem milieu-u naše skupščine. Imamo nekako zakonsko skrupulo o priznanju zasluznim možem toda Meštrović nima priloženosti, da bi na pravem mestu pojasnil motive tiste politike, ki pri nas v imenu strastve in radikalizma odreja, kdo da bo izvršil to in ono umetniško naročilo države. V senatu bi bili zastopniki vseh papor narodnega življenja in njihovi prevdarji, tehtni predlozi: le nečrtno narodne skupščine bi utegnili do temeljev reformirati našo zakonodajo. Dr. Ninčević se je kot zunanji minister branil vpostavitvi zunanje-političnega odbora narodne skupščine, češ, da poslanci nimajo tiste norene izobrazbe, ki je potrebna, da kot strankarji ločijo interes vladne večine od interesa celokupnega naroda. V senatu, kjer bi sedeli možje iznad 40 let, možje znanja, tehnike, gospodarstva, umetnosti itd., odpaddejo Ninčevići rzlozi.

Fot k resnični demokraciji vodi pri nas brezdvomno preko dvodomnega sistema.

Politične vesti.

— Afera z uvozom francoskega vina, ki jo je porodil volilni boj, je sedaj menda definitivno končana. Zadnji »Kmetijski list« objavljaja namreč na uvođenem mestu polasnilo ministra Pučila, ki prvi med drugimi: »Izjavljam, da trgovska pogodba s Francijo volče še ni sklenjena in da niso bila več razpravljena započeta prajanja, in da je, ne samo jez in moj tovariš dr. Krajač, nego celokupna takratna vlada soglasno odbila predloge francoske delegacije. Kar mene zadeva in moj resor, moram izjaviti, da nisem nikoli pristal in bi tudi ne hotel in ne mogel, naj bi bila situacija kakršnakoli in bilo na lubo katerikoli državi, na manjšo uvozno carino, kakor smo jo dali Italiji, ki je mnogo višje, naj kupce za nas, kakor Francija. In na italijansko vino znaša uvozna carina z vsemi dodatki, kakor kaldermina, poslovna dažbina itd. z ažio na vino v sodih od kg s posodo vred Din 14,75, a na liter vina v steklenicah odnoso kg z vsemi dodatki Din 23,69. — Navzoči generalni direktor carin g. dr. Smid, ki je Slovenec iz Spodnje Štajerske, me je no končani vladni seji v družbi svojih prijateljev pohvalil, kako odlično sem branil zlosti vinogradništvo med ostalimi predmeti svojega resora. — Izjava poslanca Pučila je jasna in mislimo, da je z njo volivna vinska afera končana. Pripomnili bi samo še dve stvari. Prispisovati ministrom seljačke stranke, da bodo til: pred oblastnimi volitvami odprli mejo za francosko vino, je več kot smešno. Če že ne iz drugega vzroka, bo vsaj iz strahu za mandate kmetiska stranka tak harkiri opustila. Na drugi strani pa je iz izjave uglednega vinogradarja g. Košarja v »Slovenec« razvidno, da so imeli lani Francozi tako slabo vinsko letino, da morajo vino uva-

žati, ne ga pa izvažati. To dejstvo pa dokazuje vsaj to, da nimajo Francozi za sedaj prav nobenega vzroka siliti na posebne olajšave za uvoz njih vina. Zato bi bilo res najbolje, če bi se to volivno geslo nehalo.

— Skupščina ne bo sklicana pred 25. januarjem in je torej zahteva opozicije od vlade odloila. Vlada utemeljuje odločitev sklicanja sej skupščine s tem, da je itak delovanje finančnega odbora delaz o marljivosti skupščine. Opravičilo vlade je brez vsake vrednosti. Finančni odbor to razpravlja o poročanju še do konca februarja. Ali naj ves ta čas skupščina praznuje, ko pa itak dokazuje delo finančnega odbora marljivost skupščine? Ali je mar finančni odbor isto ko skupščina? Se menj resen je izgovor, da morajo poslanci agitirati za oblastne volitve. Ali prejema poslanci dnevnice zato, da agitirajo za svoje stranke ali pa za delo v skupščini? Nad vse žalostno je, da se upa vlada s takšnimi neresnimi izgovori sploh pred javnost. Ampak kaj se hoče, kdor je kriv, se navadno ne ustraši niti pred najbolj neresnim izgovorom in tako tudi naša vlada.

— Naša zunanja politika se proslavlja v zadnjem času s samimi porazi. Komaj je bil pozabljen neuspeh v Sofiji, je že prišla albanska katastrofa. In nismo preboleli te, ko stojimo že pred novo in še težjo. Kajti jasno je, da pomeni Bethlenova pot v Rim in sklenitev prijateljskega pakta med Italijo in Madjarsko pristop Madjarske k protijugoslovenski politiki, ki jo vodi Italija. Tako ima Italija sedaj je v Albaniji in Madjarski zanesljivega zaveznika, ki bosta oba vezala znatne sile našega naroda. Bojimo se pa, da niti ta udarec še ni zadnji. Italijanski listi že pišejo, da mora biti Grčija na strani Italije in računati

moramo s tem, da bo Grčija temu pozivu sledila. Kakšne nameene ima Bolgarska, pa je tudi precej jasno povedal general Sarov. In na vsa zadoja se to zgodilo se to, da bo tudi komunija odtrgita stopila na italijansko plat in da to Italija plačevala svoje zavezničke z jugoslovanskim plenom. Če tomo vodili še nadalje tako kratkovidno politiko ko dos.daj, se to to vadi sigurno zgodilo. Zato pa je zadnji čas, da se naša zunanja politika spremenila in da si najdemo med veljislami zvezniški, ki nam to tako močna opora, da bo ves italijanski načrt padel v vodo.

— Komentarji k Pribečevićevu govoru. Govor Slobodana Pribečevića na njegovem skodu v ponedeljek v Beogradu je bil naslednji dan predmet razgovorov in raznim komentarjev. Zanimivi prvi k temu govoru: »Zal mi je, Pribečević je moj dober prijatelj in on bi mogel malo resneje govoriti. Dr. Vasa Jovanović pravi: »Ker se mene tiče, samo sramotnem z ramek.« »Jaz ne čitam. To je tudi najbolje,« je rekel dr. Nikola Perić. »Mi Pribečeviću ne ostanemo ničesar dolžni. Mu bomo že vrnili, samo pride naj naš prvi snodla so zagotavljali davčovičevci.

— »Kot rat Anglie nad Bolgarijo. Kakor po ojaži iz Sofije, se tam že več dni opazja neko skrivnostno gibanje v vrstah bolgarske vojske in poveljnikov. Generalni štab zboraže pomoči in prireja zaupne sestanke. Zlasti se opazajo pogosta potovanja časnikov po notranjosti države. Kakor poroča beograjska »Politika«, je general Savov, bivši generalissimus v svetovni vojni in nekdanji poslanec v Parizu in sedaj glavni angleški agent za Bolgarijo, poslal iz Pariza bolgarskemu generalnemu štabu in drugim merodajnim faktorjem nujen apel sledete vsebine: »Samo dva načina sta za stabilizacijo razmer v Bolgariji: prvi je zaobljanje z Jugosavijo, drugi pa protektorat Anglije nad Bolgarijo. Za prvo alternativo bi morala priti zopet na oblast kraljeva družina, kar pa je izključeno, ker se poruše vsi mostovi. Ostanje nam torej kot edini način za konsolidacijo današnjega stanja v Bolgariji protektorat Anglije nad Bolgarijo. Radi tega je treba delati z vsemi silami, da se sporazumejo vse naše stranke, vsakogar, ki bi se temu protivil, je treba brez usmiljenja moralno in fizično uničiti.« To pismo Savova je našlo ugoden odziv pri generalnem štabu in v vseh političnih krogih. Anglija bi postrelala, da se Bolgarija pod njenim protektoratom osvobodila vseh obvez, ki izvirajo iz mednarodnih pogodb. Vse to ima oke zveze z nedavnim sestankom Chamberlaina in Mussolinija v Livornu.

— Mandat dr. Curtiusa se ni posrečil. Odbor centra je sklenil, da prepusti konferenci stranke odločitev, ali naj se centrum vstopi v dr. Curtiusov kabinet skupno z nemškimi nacionalci. Pričakuje se, da se bo konferenca izrekla proti dr. Curtiusu. Demokrti in nemški nacionalci pričakujejo centumove odločitev. Pogajanja za sestavo vlade imajo značaj političnega dvoboja med nemškimi nacionalci in centrumom, dočim imajo druge stranke le vlogo sekundantov oziroma opazovalcev. V parlamentarnih krogih v Berlinu se vobče smatra, da dr. Curtiusu ne bo uspelo sestaviti vlade. Tozadevna pogajanja se niso premaknila z mrtve točke.

— Zmaga nad nesprotni ki Nadomestne volitve, pri katerih je bilo nanovo izvoljena levičarska stranka, so prinesle znatno zmago levičarskim strankam, s čimer je ovrženo mnenje inozemstva, da se je uveljavila s Poincaréjevo vlado v Franciji močna smer na d.sno. Med levičarskimi voditelji, ki so prišli pri teh volitvah v počest, so ponovno izvoljeni senatorji Caillaux, Steeg, Dalbiez in drugi, edina ugledna levičarska osebnost, ki je propadla, je bivši prosvetni minister v prvem Herriotovem kabinetu François Albert, znan po svoji šolski reformi. Nasprotno pa so propadli mnogi uveljeni desničarski politiki, kakr Millerand, bivši minister in državni predsednik, znan po svojem nacionalnem šovinizmu, dalje Klotz, Darial in Des Selves. Splošno se smatra, da pomenijo te volitve zmago priandove zunanje politike, ki naglašja miroljubnost in sporazum z Nemci, v nasprotju z nacionalci, ki propagirajo mržnjo do Nemčije.

— Socialisti — predsednik francoske naslanske zbornice. Za predsednika francoske poslanske zbornice je bil v tretjem glasovanju izvoljen socialist Buisson, ki je dobil 284 glasov proti 156 glasovom, ki jih je dobil bivši vojni minister Maginot. Za Buissona so glasovali tudi radikali. Radikalni poslanec Malvy je izjavil, da pomenja izvolitev Buis-

sona svarilo Poincaréju, ki bo imel pred seboj zbornicega predsednika, kateri ne pripada kakšni vladni stranki, nego o ozicji.

— Co.idgejeva poslanica. Coolidge je izdal poslanico, v kateri brani intervencijo Washingtona in ostro napada Mahiko. Konsekventno k temu stališču je zasedel general Latimer tri d. l. mesta v Nicaragui in jih proglasil kot nevtralnno cono. V Mehiki je izbrunila resna revolucija, ki se je pripravljala na ameriških tleh in ki jo podpirajo ameriški Kolumbovi vitezi ter mehiški katoliki. Coolidgejeva poslanica obdoljuje dalje Mehiko, da je podpirala nikaraške revolucije, jim pošiljala oržje ter celo častnike in to z vednostjo mehiških uradnikov. Vsa znamenja govore za to, da se razvije iz mehiško-ameriškega konflikta resen spopad.

KRATKE VESTI.

Slavna švedska pisateljica Selma Lagerlöf je bila odlikovana od švedske vlade z zlato medaljo za zasluge na prosvetnem polju.

Od 100 ujetih vslavov na Sumatri je bilo od vojnega sodišča 100 obsojenih na smrt. Kazen je bila takoj izvršena.

Pilsudski bo glasom najnovejših vesti najbrže v kratkem demisijiral.

IN KAJ PRAVIJO NAŠI VODILNI LISTI.

V ponedeljek smo objavili vsega uvaževanja vreden članek g. Carmilla Morocuttičja o razmerju Slovencev do Nemcev. Ravno v sedanjih zunanje politični situaciji je razmerje med nami in Nemci zlasti aktualno in če kje, potem treba tu jasnosti. Poleg tega je g. Carmillo Morocuttič po Evropi znan človek in njegove članke so objavili že prvi nemški listi in med njimi takšni, ki so svetovno znani. Če v sled tega bi morala slovenska javnost na njegova izvajanja reagirati.

Toda to se ni zgodilo in v lepi slogi s'a »Jutro« in »Slovenec« Morocuttičjev članek premočala. Ampak gorje tistemu, ki ne bi hotel verjeti, da sta oba naša velika lista vedno na višku dožnosti. Monopol na slovensko javnost bi hotela imeti, ko pa je treba z besedo na dan, odgovarjajo z molkom.

To naj bo menda dokaz, da sta oba lista — vodilna. Res, slajen dokaz!

OBČNI ZBOR UDRUŽENJA OBLIKUJOČIH UMETNIKOV

se vrši v soboto v restavraciji »Ljubljanski dvor« pri zadovoljivi udeležbi članov.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je ta največja organizacija oblikujočih umetnikov, ki deluje že celo vrsto let v celni naši državi, v svoji slovenski sekciji delovala naravnost razveseljevo delovanje. Slovenska sekcija šteje sedaj 40 članov ter vsako leto zvešča slovensko oblikujočo umetnost pred javnostjo.

Odborovo delovanje je obsegalo v minulem letu celo vrsto zadev, ki se tičejo umetnikov samih, a je posredovalo tudi pri konkurencah in razstavah, ker utesne znanosti širše občinstvo. Konkurenčna kiparska dela za Narodno skupščino so bila privedena v tem letu skoraj do kraja. Udrženje je posredovalo udeležbo naših grafikov na Jugoslovanski grafični razstavi v Lvovu ter je pripravilo teren za udeležbo slovenskih umetnikov tudi pri drugih razstavah v inozemstvu. Razen tega je priredilo Božično razstavo Umetnin v Jakopičevem paviljonu. Te razstave se je udeležilo 21 članov.

Blagajnikovo poslovanje dokazuje tudi zamen zboru podani zanimivi referat o tem d. lu. Pri volitvah je bil nato izvoljen nov odbor s dosedanjim predsednikom in tajnikom. Odbor je sestavljen iz naslednjih gg.: Dolinar, Felur, M. Šubie, Cuderman, Kregar, Šačel, Vavpotič B. Namestnika sta gg. Škodlar in Vavpotič Iv.; preglednika pa gg. Gaspari in Kambič. V Umetniški Svet za tekoče leto so bili izvoljeni gg. Dolinar, Jema, Jakopič, Plešnik, Stenzen, Tratnik, Vavpotič Iv., Vesel.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da se mesto projektorne eline prireditve v Unionu priredi v Jakopičevem paviljonu v pustnem tednu humoristična razstava, ki bo za Ljubljano, ker je to novost, gotovo velika atrakcija. Končno hodi omenjeno, da je občan zbor izrekel posebno zahvalo neumornemu tajniku g. arhitektu Faturju, ki je tekom razmeroma kratkega časa s svojim smotrnim delom dvignil v izdatni meri ugled Udrženja.

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Šli smo v mesto, v katerega ozadju je druga impozantna masa Lovčena. Padal je dež in ulice so bile prazne. Šli smo na sestanek, katerega nam je bil dolečil naš stalni črnogorski agent, ki je bil posestnik umazane gostilne, v kateri so se zbirali propalice, morski roparji in ogleduhi.

Naša misija je bila posebno težavna radi tega, ker to ni bil siguran človek. Na pristojnem mestu so ga smatrali za dvojnega agenta, kajti vodja našega urada je zvedel, da je najmanj enkrat izdal sovražniku neke podatke.

Pozneje se je pa vendar poboljšal, kajti dajal nam je zaporedoma izvrstna poročila, na podlagi katerih so se nam posretili nekateri napadi.

Nekaj dni poprej nam je bil javil, da so prišli večkrat k njemu mornarji, oblečeni v civil, toda nekaterim se je poznalo, da so vojaki. Govorili so nemško in pili so pri njej. Eden izmed njih, ki je bil menda poveljnik, mu je bil dejal:

— Vrnili se bomo semkaj na božični večer. Ker pa ne poznamo nikogar v mestu, (kar pa ni bilo res), ali

nam ne bi hoteli preskrbeli vse, kar rabimo za božično slavnost na krovu?

Ker je bil gostilničar ta predlog sprejel, mu je bil mornar dal dolg seznam živil in precejšno vsoto v avstrijskih kronah.

Ko nam je gostilničar to povedal, je še dodal: — Slučajno ravno sedaj ni niti v Kotoru, niti v sedanjih lukah, vsaj kolikor je meni znano, nobene avstrijske ali nemške vojne ladje.

In dodal je:

— Po mojem mnenju gre tu za možstvo nemškega podmornika, ki bi rado praznovalo božični večer na suhem.

Prišli smo bili v Kotor, da doženemo, kol'ko resnice je na tem. V istini se je nahajal v onih vodah tiste čase podmornik, ki ga kljub vsem pastem, katere smo mu nastavljali, nismo mogli ujeti. Temu podmorniku smo pripisovali dejstvo, da je več ladij izginilo. Ker se ni preskrboval z gorivom v znanih lukah, smo bili prepričani, da so mu posebni tajni pomagači dobavljali bencin.

Ko smo mi dali to misijo, sem si stavil sledeče vprašanje:

— Zakaj se je ta podmornik, ki ima svojega tajnega dobavitelja, obrnil na gostilničarja, da mu preskrbuje hrano?

Na to vprašanje sta bila možna le dva odgovora.

— Ali detični dobavitelj sedaj ni bil v stanu dobavljati teh stvari, ali pa je bil gostilničar sam podmornikov dobavitelj?

Kot vidimo je bila zadeva silno kočljiva in nikakor ni bilo izključeno, da ne pademo v zasedo.

Toda v takih stvareh človek ne sme oklevati in karkoli se naj bi zgodilo, sklenil sem zadevo preiskati.

Gostilničar nas je čakal na domeniem mestu.

Govoril je z mojima dvema tovarišema in povedal, da so skrivnostni mornarji bili prišli prejšnji večer po naročena živila, da jim pa ni mogel slediti, ker je imel preveč gostov v svoji gostilni.

— Ali vsaj veste, v kateri smeri so odšli?

— Prav ničesar ne vem, kajti ko so odhajali nisem mogel zapustiti gostilniške sobe. Sicer pa to ni važno, ker bodo danes spet prišli nazaj.

— Kako to? Zakaj danes?

— Zjutraj je eden mornarjev prišel in mi naročil za 11. uro danes ponoči sodek žganja in 11 kg sladkorja.

Pogledal sem na uro. Bila je 10.

— Dobro, sem dejal, hvala za podatke, ostalo bomo že mi uredili.

(Dalje prihodnjik.)

ostane opera zaprta. V soboto se vrši prva del vsake predstava s klasično komično opero »Sevski brivci«. V nedeljo popoldne ob treh se boje velika Verdijska opera »Othello« kot ljudska predstava pri značilnih cenah.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU.

Repertar.

Četrtek, 13. januarja ob 20. uri: »Orlov« — Ab. C. Kuponi.
Petek, 14. januarja: Zaprto.
Sobota, 15. januarja ob 20. uri: »Večni mladenič«. Premijera. Prstava 50-letnice umetniškega delovanja g. A. Daniča.
Nedelja, 16. januarja ob 15. uri: »Večni mladenič«. Predstava za znanje goste.

Proslava 50-letnice g. Tanila na mariborskem odru V soboto 15. t. m. bo v mariborskem gledališču izredno pomembno slavlje. Nekot slovenskih igralcev g. Daniča bo slavil 10-letnico svojega nepreklicnega umetniškega delovanja. Dasi slavljeneč ni član našega gledališča, je vendar naša prijetna dolžnost, da se i na našem odru spomimo velenozna pioniar gledališke umetnosti, G. A. Daniča, ki je v svoji vlogi vlogi moderne komedije »Večni mladenič«. Ker je pričakovati za to slavnost velikega odziva, prosimo, da se vsi občine čimprej rezervirajo pri dnevni gledališki blagajni. (Telefon štev. 382.)

Sokolstvo.

Pratje! Premislil je naš dolgotrajni in zvesti član brat Martin Dolinar.

Naša dolžnost je, da ga spremimo na poslednji poti v častnem ševilu.

Zbiramo se v četrtek 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne pred hišo ždosti Ljnsjarska steza štev. 2.

Kroj civilni z znakom!

Zdravo!

Odbor »Ljubljanskega Sokolca«.

Rusko sokolstvo v emigraciji Rusko sokolstvo ne obstaja v sovjetski Rusiji, ker je tam zabranjeno, ampak samo v tujini. Ko so morali ruski sokoli iz carske Rusije zapustiti svojo domovino, so se pričeli zbirati v tujini, da z njeno zaupa s sokolskim delom. Najprej so vzrasli ruski sokoli v Pragi, ki so za na

VII. vsesokolskem zletu nastopili s 40 tekovalci, a po letu 1921 so ustanovili prvega Ruskega Sokola v Pragi, s čimer je bil postavljen temelj ruskega sokolstva v emigraciji. Pozneje so se ruski sokoli organizirali in so kmalu stvorili številne odseke v čem Sokolu in ravnotoku v jugoslovanskem Sokolu, nekoliko pa je samostojnih ruskih Sokolov. L. 1926 je bil ustanovljen Savez ruskega sokolstva v emigraciji, ki je sestavljen sledeče: 1. V Češkoslovaški v Pragi Ruski Sokol, ruski odsek pri Sokolu v Brnu, Sokolska gajezda v Moravski Trebovi in na ruski gimnaziji v Pribramu, dalje v Bratislavi in v Plzni. Skupno je v Češkoslovaški 612 članov in 59 članic ruskega sokolstva. 2. V Jugoslaviji je več ruskih sokolskih odsekov in sicer v Zemunu z 90 člani, v Beogradu z 49 člani, v Zagrebu s 170 člani in razen tega sokolska gajezda pri sedmih ruskih srednjih šolah s 120 člani, skupno 519 članov. 3. V Franciji obstaja eno sokolsko gajezdo v Parizu in 4 v Polgariji tudi eno v Sošiji. Skupaj je udruženo v Ruski sokolski savez v tujini 1 društvo, 4 odseki in 55 gajezd s 1143 člani in 59 članicami.

Gospodarstvo.

× Stanje zimskih posevkov. Iz Beograda poročajo: Poljedelsko ministarstvo je prešlo poročilo o stanju posevkov v mesecu decembru lanskega leta. Glede tega poročila so zimski posevki utrpeli vsled neugodnih atmosferskih razmer veliko škodo, kar to na rezultat žetve slabo vplivalo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 12. januarja 1926

Vrednote: Celjska posojilnica 197. — B'agor: Dva varova lesa. Tendencja za naravno, posebno parjeno bukovino in taninski les zelo živahna, čvrsta je tudi za deželne pridelke.

Zagreb, 12. januarja. Newyork ček 53.63 do 56.53, London izplačilo 27.4—27.2, Milan izplačilo 289.63—241.63, Fraga izplačilo 167.8 do 168.6, Curih izplačilo 1094—1093, Berlin izplačilo 1849.05—1852.05, Dunaj izplačilo 793.5—801.5 793.5—801.5.

Curih, 12. januarja. Beograd 9.135, Berlin 129.875, Newyork 518.875, London 25.16, Pariz 20.61, Milan 21.93, Dunaj 73.65, Budimpešta 9.65, Bukarešta 2.64.

Poslano.

KRIZA NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Dne 7. t. m. se je na ožji anketi, katero je sklicalo združenje gledaliških igralcev ter so se je udeležili zastopniki političnih strank in kulturnih društev, sklenilo, da se vsi govorniki vzdajo vsake kritike, vsakih izpovedi, pa naj si bo to proti upravi gledališča ali proti vladi. S tem se je hotelo nepristransko in na dostojni način manifestirati za naše narodno gledališče. Ob tej priliki se je skupno in sporazumno sestavilo resolucija, katere se je nameravala predložiti na javnem zborovanju dne 9. t. m. v narodnem gledališču.

Dostojno manifestacijo so neodgovorni elementi zlomili v politično demagogijo.

Ko sem kot zastopnik NRS v Ljubljani v svojem govoru zavrnil gotove očitke predgovornikov ter opredelil finančno krizo, ki tvori edini razlog za predvideno štedenje, so nekateri politični in osebni nasprotniki motili izvajanje z neslanimi medlicami, protesti in zablavljenjem. Da, se more slovenska javnost prepričati o korektnosti mojega nastopa, ki ni dal povoda za take demonstracije, obavljam govor, ki sem ga imel napisanega, v celoti:

Spoštovana gospoda!

Kriza, katero preživlja danes naše narodno gledališče v Ljubljani, ni nastopila momentano in nepričakovano. Ona je logična posledica raznih momentov, ki igrajo v našem kulturnem življenju vlogo, čisto merodajno vlogo. Obstoj našega gledališča ni odvisen samo od države, s temveč je. Njegov kriza leži tudi v upravnem, umetniškem ter političnem vprašanju.

Finančna kriza, v kateri se nahaja naša država, sili vlado, da reducira izdatke za njene upravne osele, da štedi pri vzdrževanju državnih institucij. Vsa ministristva so v to prisiljena, tako tudi prosvetno. Razumljivo je, da se ne more izogniti štedenju in redukcijam tudi pri državnih gledališčih. Ne smemo v tem iskati sistema, ki ima namen omejitve naše kulturne institucije, naše kulturno delo. Štedenje v državni upravi je predpogoj odzdravljenja našega narodnega gospodarstva.

Kakor je že predgovornik omenil, zadenejo te redukcije tudi zagrebško in beograjsko gledališče. Ali ene ne ogrožajo njihove eksistence. Dosedanje dotacije so bile vsake ter predvidena redukcija njihove eksistence ne ogroža.

Dotacija za naše gledališče pa je bila vedno pitla ter je tvorila le nekaj eksistenčni minimum. Z redukcijo tega minimuma pri je redno poslovanje nemogoče, še manj njegov razvoj in napredek. Prepričan sem, da vlada tega ne namerava ter so predvidene redukcije napaka, katero je zagrešil brokratizem, ki brez razumevanja kritičnega stanja črta in reducira, ne glede na možnost izvedbe, ne glede na katastrofo, ki grozi našemu gledališču. Narodno radikalna stranka v Ljubljani se zaveda velike važnosti našega narodnega gledališča ter cení njegove zasluge, katere si je pridobila za razvoj naše kulture, za izvedbo narodnega ujedinjenja ter širjenja državnih misli. V imenu NRS v Ljubljani izjavljam, da ona ne odobrava tega načina štedenja ter bode, kakor že doslej tudi v bodoče storila vse potrebne korake, da se nameravane redukcije ne bodo izvršile ter da se zagotovi v vsakem slučaju obstoj našega narodnega gledališča.

Kaj je v tem govoru nekoraknega, naj presodi slovenska javnost. Mirno čakam njene sodbe.

Prepričan pa sem, da enaki nastopi našemu gledališču ne morejo koristiti. Odgovornost za eventualne posledice, ki morajo slediti, nosijo oni gospodje, ki so s svojo politično in osebno nestrpljivostjo motili potek glavarjenja. — Razpoloženja za predstoječe občinske volitve naj si zastopniki političnih strank ustvarjajo na političnih sodih, ne pa na manifestacijah za naše kulturne institucije in to v d'ržavnem gledališču.

Klub netaktnemu vedenju nekaterih gospodarstev bode NRS podpirala težnje igralcev, okuša la odvrniti pretečo nevarnost za obstoj našega narodnega gledališča, ker oia ljubi slovenski narod in njegovo kulturo. Politično delo NRS ne obstaja v škodovanju političnega nasprotnika, temveč v smotrenem ter plodnem delu za narod in državo. Politični boj, ki ogroža vse naše gospodarsko delo, ne sme uničiti naših kulturnih pridobitev.

Arh. prof. Rado Kregar.

Knyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Tako pač vp jeja« je odgovoril Mya zaničivo, »ki so natrgali trave, a ne vedo, kako naj bi je jdi.«

»Za marjše besede kot so te,« je Mowgli stekal sam pri sebi, »za vse marjše besede, kot so te, sem ob zadnjem deževju segal Myso iz njegovega blata in ga grial na udi iz loča skozi močvirje.« Iztegoval je roko da bi odrgal perjast trst, a je vzdihnil in jo potegnil zopet nazaj. »Tukaj nočem umreti,« je rekel ježno. »Mya, li je ene krvi z Jahalo in mrascem, bi se nareca delal iz mene. Naj grem na eno stran močvare, da vidim, kaj pride. Še nikoli nisem tako tekel na pomladnem teku — vroč in mrzel obenem. Po konci, Mowgli!«

Pri tem se ni mogel ustavljati izkušnjam, da se ne bi prihradel preko trstja do Myse in ga zbedel s špico noža. Veliki bivol je planil iz blata kakor krogla, ki se razpoči, Mowgli pa se mu je smejal, dokler se ni usedel.

»Povej, da te je brezdlaki volk iz seeoneeskega krdeča nel oč nagnal, Mya,« je zavpil.

»Volk? Ti?« je zapuhal bivol in cepelal z n'go po blatu. »Vsa džungla ve, da naganjaš krotko govedo —

143

blatega človeka otročaj, ki vpije v prahu tem na polju. Ti iz džungle, kateri lovec bi se priplazil liki kaka in me zaradi umazane šale — šakalske šale — osramotil pred mojo kravo? Pridi na trda tla, pa te — bom.« Mysi so se penila usta, kajti on je skraj najbolj togoen med vsemi v džungli.

Mowgli ga je gledal, ko je puhel in pihal z čemi, ki se niso izpremenile. Ko pa ga je bilo mogoče razločiti skozi škropečo pršo blata, je dejal: »Kakšno človeško krdelo biva tukaj ob močvarah, Mya? Ta džungla mi je povsem nova.«

»Pojdi na sever,« je rjevel jezni bivol, kajti Mowgli ga je precej močno oprasnil. »To je bila šala golega kravjega pastirja. Pojdi in povej jim v vasi ob vnočju močvirja.«

»Človeško krdelo ne mara za džungelske pravilice; in moje mnenje je, Mya, da ena praska več ali manj po tvoji koži še ni zadeva vsega zbora. Vendar pojdem pogledat v to vas. Res, pojdem. Sedaj pa le počasi! Gospodar džungle te ne pride vsako noč naganjat.«

Stopil je na mehka tla ob robu močvirja dobro vedoč, da Mya ne bo brez nje navalil nanj, in se je na vas moč čemal ob misli na bivčlov srd, ko je tekel naprej.

»Moč me še ni docela zapustila,« je rekel. Strup

morebiti ni praničil do kosti. Tista zverda tem stoji jako nizko. Zaprl je delna roke in nepremično zrl proti njej. Pri biku, za katerega so me kupili, rdeča cvetlica je — rdeča cvetlica, ki sem je poznal, še preden sem prišel k seeoneeskemu krdelu! No, sedaj ko imam rje pred seboj, bom končal svoj tek.«

Močvirje se je končalo v široko ravan, kjer je v daljavi migjala majhna luč. Že dolgo je bilo tega, od ar se je Mowgli pečal s človeškimi zadevami, ampak to nič ga je svit rdeče cvetlice vlekel naprej kakor da bi bil nekaj povsem novega.

»Pogledati hočem,« je rečel, »da vidim, koliko so je človeško krdelo izpremenilo.«

Pozabil je, da ni bil več v svoji džungli, kjer je lahko delal, kar se mu je zljubilo; brezskrbno je stopal po travi, obleženi z roso, dokler ni došel do kočje v kateri je gorela luč. Orlasilo se je nekaj psov; bil je namreč pri zadnjih hišah v vasi.

»Hoje,« je rekel Mowgli in zamolklo zarenčal kot volk, da so psi utihnili, nato pa brez glasu sedel.

»Kar pride, pride. Mowgli, kaj imaš ti sploh še iskati v brlogih človeškega krdeča?« Podrgnil se je po ustih, kjer ga je pred leti zadel kamen, ko ga je bilo ono drugo človeško krdelo pregnalo.

(Dalje prihodnjič.)

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le



GRITZER in ADLER

se dom, obri in industrije
v vseh opreman.

Isotom plešni stroj DUBIED

Pod v'varstvo b' opreman.

Večletna garancija
Dokazila se popravila.
Dobro zna, tudi se obrniti.

Iosip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Dobro znana tvrđka

kupuje v'vako množino bu
kovnega oglja in suhih bu
kovih drv. Ponudbe: ce
sella postale 341. Trieste

DRVA - ČEBIN

Woltova 1/II. - Telef. 38

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“

CARINSKO POSREDOVSKI IN ŠPEDI-
CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Širite „Narodni Dnevnik“!

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke,
volna v ta njih barvah: rokavice,
navigace, dokolenice, nahrbtniki
in šole, v'vake in lovec, dežniki, koli,
šifoni, žepni robc, palice, silce, rozi, škarje,
potrebščine za šivilje, krojače,
čevljanje, in orvice

edino le pri Ivaki

IOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

Mali nolas

Za v'vako besedo se plača
50 par, za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob.
poselske sobe, kuhinje,
kopalnice in drugih pri-
tiklin, se odda s 1. febru-
arijem 1927 v najem. —
Vprašati je pri ravnatelju
stvu V'vzajemne posojitni-
ce, palača na Miklošičevi
cesti.

Instrukcije

he prosil na upravo lista
išče visokozolec. Ponud-
pod »Dobro uspeha«.

Proda se ceno

»Mayerjev Lexikon« 5.
zdaia in »Weltall und
Menschheit«. Naslov po-
ve uprava lista.

Iščem elegantno

sobo s separatnim ohodom
in električno razsvetljavo.
Plačam do 500 Din mesečno.
— Ponudbe na upravo
lista pod »Soba«.